

LE FRANÇAIS
TEL QUE LE PARLENT
NOS TIRAILLEURS SÉNÉGALAIS

Frans zoals gesproken door onze Senegalese schutters

ISBN: 978-90-833962-1-7

nur: 630 Buitenlandse talen, letterkunde en cultuur algemeen
Langues étrangères, littérature et culture en général

Ter Verpoozing, Peize

www.nedersaksisch.org

1e druk

Contact: gerardstout@kpnmail.nl

Print: Biblion, Zoetermeer

uwboekinggoedehanden.nl

Mai / Mei 2024

**LE FRANÇAIS
TEL QUE LE PARLENT
NOS TIRAILLEURS SÉNÉGALAIS**

PARIS
IMPRIMERIE-LIBRAIRIE MILITAIRE UNIVERSELLE
L. FOURNIER
264, Boulevard Saint-Germain, 264
(En face le Ministère de la Guerre)

1916

Frans zoals gesproken door onze Senegalese schutters

Nederlandse vertaling

Gérard Stout

Ter Verpoozing

PRÉLIMINAIRES

De même que dans l'Afrique du Nord le contact des Arabes avec les Français, les Italiens et les Espagnols a engendré une langue spéciale, le sabir, dont la littérature humoristique ne manque pas de saveur, de même nos tirailleurs noirs au contact de leurs instructeurs européens ont créé un langage que l'on a appelé le 'petit nègre', et qui, bien que parlé par des indigènes d'origines et de dialectes différents (Bambaras, Ouoloffs, Dahoméens, etc.), semble avoir obéi pour sa formation à des règles fixes.

Nous allons essayer de dégager ces **règles**; leur connaissance facilitera la tâche des nombreux gradés européens versés dans les troupes noires, leur permettra de se faire comprendre en peu de temps de leurs hommes, de donner à leurs théories une forme intelligible pour tous et d'intensifier ainsi la marche de l'instruction.

Pour obtenir de bons résultats en cette matière, il ne faudra jamais perdre de vue les deux règles suivantes:

- 1° *Désigner toujours le même objet ou exprimer la même idée par le même mot;*
- 2° *Donner toujours à la phrase française la forme très simple qu'a la phrase dans tous les dialectes primitifs de notre Afrique Occidentale.*

Le premier point fera l'objet d'une étude spéciale.

Prenant successivement dans les règlements militaires quelques-uns des passages dont la connaissance est nécessaire au soldat, nous les traduirons en 'langage tirailleur'; nous indiquerons les mots et expressions que l'usage a consacrés à cause de leur facilité de prononciation et qu'il serait avantageux d'adopter définitivement à l'exclusion des autres mots ou expressions ayant le même sens.

Mais ce qui importe avant tout c'est de fixer le moule dans lequel il faudra couler la phrase française pour la rendre intelligible à nos tirailleurs connaissant quelques mots de notre langue.

Cette étude fera l'objet de notre première partie.

INLEIDING

Net zoals in Noord-Afrika het contact tussen de Arabieren en de Fransen, Italianen en Spanjaarden aanleiding gaf tot een speciale taal, *sabir*, waarvan de humoristische literatuur geen gebrek aan smaak heeft, zo hebben onze zwarte schutters, in contact met hun Europese instructeurs, een taal gecreëerd die ‘negertje’ wordt genoemd en die, hoewel gesproken door inboorlingen van verschillende afkomst en dialecten (Bambara’s, Ouoloffs, Dahomeanen, enz.), vaste regels lijkt te gehoorzamen.

We gaan proberen deze **regels** op te helderen; het kennen van deze regels zal de taak van de vele Europese officieren die aan de zwarte troepen zijn toegewezen vergemakkelijken, zal hen in staat stellen zich in korte tijd door hun mannen te laten begrijpen, hun theorie begrijpelijke vormen te geven en zo de voortgang van het instructieproces effectiever te maken.

Om op dit gebied goede resultaten te behalen, mogen de volgende twee regels nooit vergeten worden:

1° *Altijd hetzelfde object aanduiden of hetzelfde idee uitdrukken met hetzelfde woord;*

2° *De Franse zin altijd de zeer eenvoudige vorm geven die de zin in alle primitieve dialecten van ons West-Afrika heeft.*

Het eerste punt zal het onderwerp zijn van een speciale studie.

We nemen achtereenvolgens een aantal passages uit de militaire voorschriften die de soldaat moet kennen en vertalen ze in ‘schuttersstaal’; we zullen de woorden en uitdrukkingen aangeven die door het gebruik zijn ingeburgerd vanwege hun gemakkelijke uitspraak en waarvan het handig zou zijn om ze definitief over te nemen met uitsluiting van andere woorden of uitdrukkingen met dezelfde betekenis.

Maar het belangrijkste is om vast te stellen in welke vorm de Franse zin gegoten moet worden om hem begrijpelijk te maken voor onze infanteristen die een paar woorden van onze taal kennen.

Deze bestudering is het onderwerp van ons eerste deel.

PREMIÈRE PARTIE

I.—ARTICLE

Dans les dialectes de notre A. O. F. (Afrique Occidentale Française), l'article n'existe pas: pour désigner un objet, on en indique seulement le nom.

Exemple: **falo** signifiera en bambara, **l'âne, un âne, âne**.

Il n'y aura donc pas lieu dans les phrases d'employer d'articles. On remarquera même que nos gradés indigènes qui, au cours de théories de français, ont appris le nom des diverses parties du corps précédé de l'article, considèrent l'article et le substantif comme formant un seul mot.

En montrant aux recrues la tête, ils diront bien *la tête*, mais en voulant parler de leur tête, ils ne diront pas, *ma tête* ou *mon tête*, mais *mon latête*, ce qui prouve que pour eux le mot désignant cette partie du corps est non pas tête, mais latête.

Pour éviter donc toute complication, il est bon de supprimer purement et simplement l'article en parlant aux tirailleurs.

II.—GENRE

Pas de genre pour les choses inanimées, considérons que tout est du masculin (cela offre un intérêt pour l'emploi des adjectifs possessifs).

Exemple: **mon case** pour dire **ma maison**.¹

S'il s'agit d'un être animé, nous formerons le féminin en ajoutant au masculin le mot femme. Nous obtenons ainsi la forme usitée dans les dialectes indigènes.

Exemple: **Sô mouso** signifie en bambara, **cheval-femme: jument**.

Une **jument** se dira donc **cheval-femme**.

Une **chienne** se dira donc **chien-femme**, etc...

III.—NOMBRE

Les mots seront toujours employés au *singulier*. Si l'on veut indiquer que les objets ou les animaux dont on parle sont en grande quantité, on fera suivre le nom du mot *beaucoup* ou mieux encore *trop* (prononcer trope).

¹ Le français a une indication plus claire des mots masculins [le mon] et féminins [la, ma] que le néerlandais. Dans une instruction similaire, tous les articles pourraient être par exemple de ; de huis (maison).

EERSTE DEEL

I.—LIDWOORD

In de dialecten van ons A.O.F. (Frans West-Afrika) bestaat het lidwoord niet: om een voorwerp aan te duiden, wordt alleen de naam gegeven.

Bijvoorbeeld: falo in Bambara betekent **de ezel, een ezel, ezel.**

Het is daarom niet nodig om lidwoorden in zinnen te gebruiken. Het moet zelfs opgemerkt worden dat onze inheemse officieren, die tijdens de Franse les de namen van de verschillende lichaamsdelen hebben geleerd die voorafgegaan worden door het lidwoord, het lidwoord en het zelfstandig naamwoord als één woord beschouwen.

Als ze het hoofd van de rekruten aanwijzen, zeggen ze *la tête*, maar als ze het over hun eigen hoofd hebben, zeggen ze niet *ma tête* of *mon tête*, maar *mon latête*, wat bewijst dat voor hen het woord dat dit lichaamsdeel aanduidt niet *tête*, maar *latête* is.

Om complicaties te voorkomen, is het dus een goed idee om gewoon het lidwoord te schrappen als we met *tirailleurs*/schutters/infanteristen spreken.

II.—GESLACHT

Er is geen geslacht voor levenloze dingen; alles beschouwen we als mannelijk (heel handig voor het gebruik van bezittelijke bijvoeglijke naamwoorden).

Voorbeeld: mijn stulp om **mijn huis** te zeggen.¹

Als het een bezielde wezen is, vormen we het vrouwelijke door het woord vrouw toe te voegen aan het mannelijke. Dit geeft de vorm die gebruikt wordt in inheemse dialecten.

Voorbeeld: Sô mouso in Bambara betekent **paard-vrouw: merrie.**

Een **merrie** zou dus een **paard-vrouw** worden genoemd.

Een **teef** zou daarom een **hond-vrouw** worden genoemd, enzovoort...

III.—AANTAL

Woorden moeten altijd in het *enkelvoud* worden gebruikt. Als je wilt aangeven dat de voorwerpen of dieren waar je het over hebt in grote hoeveelheden voorkomen, laat je het zelfstandig naamwoord volgen door het woord *beaucoup* (veel) of, nog beter, *trop* (veel; spreek uit trope).¹ Het Frans kent duidelijker aanduiding van mannelijke [le, mon] en vrouwelijke [la, ma] woorden dan het Nederlands. In een soortgelijke instructie zouden alle lidwoorden bijv. de kunnen zijn; de huis.

Si l'on veut indiquer qu'il s'agit de petites quantités, on fera suivre le nom des mots *un peu* (prononcer un pé). Chaque fois que les objets ou les animaux en question peuvent être comptés, indiquer le nombre de façon à habituer le tirailleur à préciser les renseignements qu'il donne. Ainsi en montrant trois moutons qui paissent, il ne faudra pas dire:

Çà y en a moutons;

mais:

Çà y en a moutons trois.

En somme, n'employer *trop* et *un peu* que lorsque les quantités ne peuvent pas être dénombrées à première vue.

IV.—ADJECTIF

a) Adjectifs qualificatifs.

Le bambara et d'autres dialectes africains se servent pour l'emploi des adjectifs qualificatifs de l'auxiliaire 'être' (en bambara *bé* ou *ka* sans négation, *ma*, s'il y a une négation), et du pronom de la 3e personne *a*.

Ainsi, on ne dira pas:

Un enfant bon; mais, *un enfant (que) il est bon,* ou en bambara: *den akagni.*

En français, l'usage a traduit *a ka* par *y en a*, et *a ma*, par *y en a pas*.

Exemple. Le bon tirailleur obéit toujours, se dira:

Tirailleur y en a bon, lui toujours obéir.

Exemple. Le mauvais tirailleur désobéit, se dira:

Tirailleur y en a pas bon, lui pas obéir.

b) Adjectifs démonstratifs.

Ce, ces, cette, etc., se traduiront uniformément par: *ça* ou *y en a là*.

Exemple. Ce tirailleur: ça tirailleur ou *tirailleur y en a là*.

On devra toujours indiquer du geste la personne, l'animal ou l'objet dont on parle.

Om kleine hoeveelheden aan te geven, vervolg je de naam met de woorden *un peu* (weinig; spreek uit als pé). Wanneer de voorwerpen of dieren in kwestie geteld kunnen worden, geef dan het aantal aan zodat de schutter gewend raakt aan het geven van precieze informatie. Als je bijvoorbeeld drie schapen aanwijst, zeg dan niet:

Er zijn daar schapen;

maar:

Çà y en a moutons trois.

Kortom, gebruik *te veel* en *te weinig* alleen als de hoeveelheden op het eerste gezicht niet geteld kunnen worden.

IV.—ADJECTIEF

a) Kwalificerende bijvoeglijke naamwoorden.

Bambara en andere Afrikaanse dialecten gebruiken het hulpwerkwoord ‘zijn’ (in Bambara *bé* of *ka* zonder ontkenning, *ma*, als er een ontkenning is), en het 3e persoon voornaamwoord *a*, voor bijvoeglijke naamwoorden.

Dus we zeggen niet:

Un enfant bon (een goed kind); maar, *un enfant (que) il est bon (een kind dat goed is)*, of in het Bambara: *den akagni*.

Het Frans vertaalt gebruikelijk *a ka* door *y en a (er is)*, en *a ma*, door *y en a pas (er is niet)*.

Voorbeeld: De goede schutter gehoorzaamt altijd, wordt:

Schutter er is goed, hij altijd gehoorzamen.

Voorbeeld: De slechte schutter gehoorzaamt niet, wordt:

Schutter er is niet goed, hij niet gehoorzamen.

b) Aanwijzende bijvoeglijke naamwoorden.

Ce, ces, cette, etc., worden uniform vertaald als: *ça* of *y en a là*.

Voorbeeld: Die schutter: dat schutter of schutter daar.

Je moet altijd gebaren gebruiken om aan te geven over welke persoon, welk dier of welk voorwerp je het hebt.

c) Adjectifs possessifs.

Le seul adjectif possessif qui soit souvent employé est l'adjectif *mon*. *Ton* s'emploie plus rarement. Quant aux autres, il y a intérêt à ne point y avoir recours; on tournera autrement:

Sa maison, se dira: *case pour lui*;

Nôtre maison, se dira: *case pour nous*;

Vôtre maison, se dira: *case pour vous*;

Leur maison, se dira: *case pour eux*.

Il est bon de désigner du geste le possesseur dont on parle, cela évitera des confusions et l'on sera toujours mieux compris.

N'employer jamais les adjectifs possessifs au féminin.

Exemple: dire pour *ma tête*, **mon** tête.

Ne les employer non plus jamais au pluriel.

Exemple: *mes camarades*, se dira: **mon** camarades.

V.—NUMÉRATION

Nos tirailleurs doivent être exercés à compter très distinctement, à articuler aussi correctement que possible. A ce point de vue, la méthode qui consiste à faire compter toute une escouade à la fois, est à proscrire.

Il faut aussi noter que pour compter sur les doigts, la plupart des peuplades noires commencent par ouvrir toute grande la main gauche et en disant 1, elles referment avec la main droite l'auriculaire gauche; en comptant 2, elles referment l'annulaire, et ainsi de suite jusqu'au pouce.

Pour dire 5, elles montrent le poing fermé, pour dire 10, elles mettent les deux poings fermés l'un près de l'autre, pour 20, elles impriment deux petites saccades aux poings fermés (2 fois 10) ou placent les deux poings fermés près des deux pieds joints (total des doigts des mains et des pieds).

Il sera bon lorsque l'on veut être sûr d'être bien compris par un jeune soldat encore peu instruit, de faire les signes indiqués plus haut.

En apprenant aux indigènes à compter, il y aura à insister également d'une façon toute particulière sur les mots:

cinq, dix, quinze, vingt.

c) Bezittelijke bijvoeglijke naamwoorden.

Het enige bezittelijk bijvoeglijk naamwoord dat vaak wordt gebruikt is het bijvoeglijk naamwoord *mijn*. *Jouw* wordt minder vaak gebruikt. De andere bijvoeglijke naamwoorden kun je beter niet gebruiken; ze worden anders gebruikt:

Zijn huis, wordt gezegd: *hut voor hem*;

Ons huis, wordt gezegd: *hut voor ons*;

Uw huis, wordt gezegd: *hut voor u*;

Hun huis, wordt gezegd: *hut voor hen*.

Het is een goed idee om de eigenaar over wie je het hebt aan te wijzen, omdat dit verwarring voorkomt en het makkelijker te begrijpen maakt.

Gebruik nooit bezittelijke bijvoeglijke naamwoorden in het vrouwelijke.

Voorbeeld: zeg voor *mijn hoofd*, **mijn hoofd**.*

En gebruik ze nooit in het meervoud.

Voorbeeld: *mijn kamaraden*, moet gezegd worden: **mijn kamaraden**.*

V.—NUMMERING

Onze schutters moeten getraind worden om zeer duidelijk te tellen en zo correct mogelijk te articuleren. Vanuit dit oogpunt moet de methode om een hele groep in één keer te laten tellen worden vermeden.

Het moet ook opgemerkt worden dat om op de vingers te tellen, de meeste zwarte stammen beginnen met hun linkerhand wijd te openen en wanneer ze 1 zeggen, sluiten ze de linker pink met hun rechterhand; wanneer ze 2 tellen, sluiten ze de ringvinger, enzovoort tot aan de duim.

Om 5 te zeggen, laten ze de gesloten vuist zien; om 10 te zeggen, plaatsen ze de twee gesloten vuisten naast elkaar; om 20 te zeggen, geven ze twee kleine rukjes aan de gesloten vuisten (2 keer 10) of plaatsen ze de twee gesloten vuisten naast de twee samengevoegde voeten (totaal van de vingers van de handen en voeten).

Als je er zeker van wilt zijn dat je goed begrepen wordt door een jonge soldaat die nog niet volledig is opgeleid, is het een goed idee om de bovenstaande gebaren te gebruiken.

Als je de inheemsen leert tellen, moet je ook de nadruk leggen op woorden:

vijf, tien, vijftien, twintig.

Ce sont là des jalons qu'ils retiendront facilement puisqu'ils représentent des nombres matérialisés par: *le poing, les deux poings, les deux poings et les deux pieds.*

Entre ces jalons, ils arriveront ensuite sans aucune peine à situer les autres noms de nombre.

Le nom de nombre sera toujours après le nom qu'il accompagne:

Exemple: **Ces dix tirailleurs sont bons**, se dira:

Ça tirailleurs dix y a bons.

Exemple: **Ces dix bons tirailleurs sont partis**, se dira:

Ça tirailleurs dix y en a bons, y a partis.

Numéros ordinaux.—Au lieu de dire premier, deuxième, etc..., il est préférable de dire N° 1, N° 2, etc...

Cela n'a pas beaucoup d'importance pour les quatre premiers nombres qui sont généralement connus à cause des quatre sections de la compagnie dont il est souvent question, mais il en est autrement pour les suivants.

VI.—PRONOM

Pronoms personnels.

Qu'ils soient sujets ou compléments, les pronoms personnels employés seront les suivants:

Singulier	1re	personne: <i>moi.</i>
	2e	personne: <i>toi.</i>
	3e	personne: <i>lui</i> (même pour le féminin).
Pluriel	1re	personne: <i>nous.</i>
	2e	personne: <i>vous.</i>
	3e	personne: <i>eux</i> (même pour le féminin).

Dit zijn piketpalen die ze gemakkelijk zullen onthouden, omdat ze getallen voorstellen die worden vertegenwoordigd door een vuist, twee vuisten, twee vuisten en twee voeten.

Tussen deze piketpalen zullen ze dan geen moeite hebben om de andere getallen te vinden.

Het aantal komt altijd na het zelfstandig naamwoord waar het bij hoort:

Voorbeeld: **Die tien schutters zijn goed**, wordt gezegd:

Dat schutters tien er zijn goed.

Voorbeeld: **Die tien goede schutters zijn vertrokken**, wordt gezegd:

Dat schutters tien er zijn goed, er zijn vertrokken.

Rangtelwoorden - In plaats van eerste, tweede, enz. te zeggen, is het beter om nr. 1, nr. 2, enz. te zeggen.

Dit is niet erg belangrijk voor de eerste vier getallen, die algemeen bekend zijn vanwege de vier secties van de compagnie die vaak genoemd worden, maar het is anders voor de volgende getallen; hoger dan 4.

VI.—PRONOMEN

Persoonlijke voornaamwoorden.

Of ze nu onderwerp of complement zijn, de gebruikte persoonlijke voornaamwoorden zijn als volgt:

Enkelvoud 1e persoon: *ik*.
 2e persoon: *jij*.
 3e persoon: *hij* (ook voor de vrouwelijke persoon).

Meervoud 1e persoon: *wij*.
 2e persoon: *jullie*.
 3e persoon: *zij* (ook voor de vrouwelijke persoon).

Pour les troisièmes personnes, il est préférable, si l'on veut être sûr d'être bien compris, de remplacer le pronom personnel par le nom qu'il représente ou bien encore de tourner par:

Çà y en a là (celui ou ceux qui sont là).

Exemple. Ils sont mauvais: Ça y en a là y a pas bon.

Accompagner la phrase d'un mouvement de la tête ou d'un geste de la main dans la direction de la personne ou des choses dont on parle.

Me voici se dira *voilà moi*.

Pronoms possessifs.

Les pronoms possessifs sont les mêmes que les pronoms personnels:

Le mien: *ça y en a pour moi*.

Le tien: *ça y en a pour toi*, etc...

Employer toujours *pour*, mais jamais *à*.

Même remarque que plus haut pour ce qui est des gestes à faire en parlant.

VII.—VERBE

Les verbes s'emploient toujours à l'infinitif. Pour conjuguer le présent, on fera précéder simplement l'infinitif du pronom personnel.

Exemple:

Présent

je pars *moi parti[r]*.

tu pars *toi partir*.

il ou elle part *lui partir*.

nous partons *nous partir*.

vous partez *vous partir*.

ils ou elles partent *eux partir*.

Pour la troisième personne du singulier et les trois personnes du pluriel, il est toujours préférable de remplacer les pronoms par les noms qu'ils représentent.

Voor derde persoon is het beter om het persoonlijk voornaamwoord te vervangen door het zelfstandig naamwoord waar het voor staat, of om het om te draaien door:

Çà y en a là (zij die er zijn).

Voorbeeld: Zij zijn slecht: Dat en daar niet goed.

Begeleid de zin met een beweging van het hoofd of een handgebaar in de richting van de persoon of de dingen waar je het over hebt.

Hier ben ik wordt *hier ik*.

Bezittelijke voornaamwoorden.

Bezittelijke voornaamwoorden zijn hetzelfde als persoonlijke voornaamwoorden:

Van mij: *er zijn er een paar voor mij*.

Van jou: *er zijn er een paar voor jou*, etc.

Gebruik altijd *pour* (voor), maar nooit *à* (bij).

Zoals hierboven, gebruik vergelijkbare gebaren als je spreekt.

VII.—WERKWOORDEN

Werkwoorden worden altijd in de infinitief gebruikt. Om de tegenwoordige tijd te vervoegen, laat je de infinitief voorafgaan door het persoonlijk voornaamwoord. *Voorbeeld:*

Tegenwoordige tijd

ik ga *mij gaan*.

jij gaat *jou gaan*.

hij of zij gaat *hem gaan*.

we gaan *we gaan*.

jullie gaan *jullie gaan*.

zij gaan *ben gaan*.

Voor de derde persoon enkelvoud en de derde persoon meervoud is het altijd beter om de voornaamwoorden te vervangen door de zelfstandige naamwoorden waar ze voor staan.

Passé

je suis parti *moi y a parti.*
tu es parti *toi y a parti etc...*

Pour éviter toute confusion, placer toujours dans la phrase un mot qui indique s'il s'agit bien du passé:

Exemple. **Je suis parti hier: moi y a parti hier.**
Je suis parti il y a deux jours: moi y a parti y en a deux jours.

Futur.—Le futur se forme de la même façon que le présent.
On dira pour:
Je partirai: moi partir.

Ici plus encore que dans le cas précédent, il sera nécessaire d'indiquer d'une façon très claire qu'il s'agit du futur en tournant, par exemple, de la façon suivante:

Tu partiras dans deux jours: encore deux jours toi partir.
Je partirai dans un moment: encore un peu, un peu moi partir.

On remarquera qu'alors que pour le passé l'indication du temps suit le verbe, pour le futur cette indication précède le verbe.
Encore trois jours (petite pause dans l'émission de voix), *toi partir.*

Le tirailleur comprend ainsi au ton qu'il s'agit d'un acte futur.

Impératif.—Ce temps se traduira simplement par l'infinitif précédé de *toi, vous, nous*, suivant les cas: le ton et le geste devront bien marquer le caractère impératif de la phrase.

Verbe être.—On ne trouve pas dans le langage-tirailleur le verbe 'être'.
On le traduit par l'expression *y a*.

Exemple. **Je suis malade: moi y a maladi; tu es malade: toi y a maladi.**

Verleden tijd

je suis parti (ik ben vertrokken) *moi y a parti.* (ik vertrokken)
tu es parti (jij bent vertrokken) *toi y a parti* (jij vertrokken) enz...

Om verwarring te voorkomen, moet je altijd een woord in de zin opnemen dat aangeeft of het in de verleden tijd is:

Voorbeeld: **Ik ben gisteren vertrokken: ik vertrokken gisteren.**
Ik ben twee dagen geleden vertrokken: ik vertrokken twee dagen.

Toekomende tijd - De toekomstige tijd wordt op dezelfde manier gevormd als de tegenwoordige tijd. We zeggen voor:

Ik zal vertrekken: ik vertrekken.

Hier zal het, nog meer dan in het vorige geval, nodig zijn om heel duidelijk te maken dat het om de toekomende tijd gaat, bijvoorbeeld door de volgende vorm te gebruiken:

Jij zult over twee dagen vertrekken: nog twee dagen te gaan.
Ik zal elk moment vertrekken: nog een beetje, beetje ik vertrek.

Merk op dat in de verleden tijd de tijdsaanduiding volgt op het werkwoord, terwijl in de toekomende tijd de tijdsaanduiding voorafgaat aan het werkwoord. *Nog drie dagen* (korte pauze in de stem), *je gaat*.

De schutter begrijpt uit de toon dat dit een toekomstige handeling is.

Imperatief - Deze tijd wordt eenvoudigweg uitgedrukt door de infinitief voorafgegaan door *jij, jullie ons*, afhankelijk van het geval: de toon en het gebaar moeten duidelijk de gebiedende aard van de zin aangeven.

Het werkwoord 'zijn' - Het werkwoord 'zijn' komt niet voor in de taal van de schutters. Het wordt vertaald met de uitdrukking *y a (er/daar)*.

Voorbeeld: **Ik ben ziek: ik ziek er; jij bent ziek; jij ziek daar.**

Au lieu de *y a*, on trouve souvent *y en a*; mais il semble qu'*y en a* soit surtout employé dans le sens du verbe être précédé de *qui, que*, etc.

Exemple. Le tirailleur malade est arrivé (qui est malade): **tirailleur y en a maladi y a venir.**

Verbe Avoir.—Le verbe avoir se trouve, nous l'avons déjà constaté, fréquemment employé à la 3e personne de l'indicatif présent dans l'expression *y a* pour remplacer le verbe être.

Dans le sens de 'posséder', il se traduira généralement par *y a gagné* ou *y en a gagné*.

Exemple. 1° Moi y a gagné cheval, signifiera: j'ai reçu un cheval; on m'a donné un cheval; j'ai un cheval.

2° **Cheval moi y en a gagné**, signifiera: le cheval que j'ai; le cheval que j'ai reçu; le cheval qu'on m'a donné.

VIII.—PRÉPOSITIONS—CONJONCTIONS

Les prépositions et les conjonctions sont assez peu nombreuses dans les dialectes indigènes. On n'en trouvera donc presque pas dans notre langue-tirailleur.

IX.—CAS POSSESSIF

Chez la plupart des peuplades noires la possession se marque simplement en accolant les noms du possesseur et de l'objet possédé, le nom qui désigne le possesseur étant placé le premier.

Exemple. Soldassi maria: le fusil du soldat.

Il est bon de respecter cette tournure en parlant aux noirs et de dire:

Tirailleur fusil.

Sans doute, beaucoup comprendront, même si l'on dit:

Fusil tirailleur

mais ils seront obligés de faire mentalement l'inversion pour rétablir l'ordre qui, pour leur langue, est l'ordre naturel. Mieux vaut leur éviter cette peine, si l'on tient à être rapidement compris.

In plaats van *y a* (*er/daar*) vinden we vaak *y en a* (*er/daar*); maar het lijkt erop dat *y en a* meestal gebruikt wordt in de zin van het werkwoord dat voorafgegaan moet worden door *nie, wat*, etc.

Voorbeeld: De zieke schutter is angekommen (die ziek is): **schutter daar ziek aankomen.**

Avoir - Zoals we al gezien hebben, wordt het werkwoord avoir vaak gebruikt in de 3de persoon van de tegenwoordige tijd in de uitdrukking *y a* om het werkwoord être te vervangen.

In de betekenis 'bezitten' wordt het meestal vertaald als *y a gagné* of *y en a gagné*.

Voorbeeld: 1° Ik verworven paard, betekent: ik heb een paard gekregen; men heeft mij een paard gegeven; ik heb een paard.

2° **Cheval moi y en a gagné**, betekent: het paard dat ik heb; het paard dat ik kreeg; het paard dat mij is gegeven.

VIII.—VOORZETSELS—VOEGWOORDEN

Voorzetsels en voegwoorden zijn vrij zeldzaam in inheemse dialecten. Ze komen dan ook bijna niet voor in onze taal.

IX.—BEZITTELIJK NAAMWOORD

Bij de meeste zwarte volkeren wordt bezit eenvoudigweg aangeduid door de namen van de bezitter en het bezeten voorwerp samen te voegen, waarbij de naam die de bezitter aanduidt eerst wordt geplaatst.

Voorbeeld: Soldassi maria: het geweer van de soldaat.

Het is een goed idee om deze vorm te gebruiken als je met zwarte mensen praat en te zeggen:

Tirailleur fusil.

Ongetwijfeld zullen velen het begrijpen, zelfs als je zegt:

Fusil tirailleur

maar ze zullen de omkering in hun hoofd moeten maken om de volgorde te herstellen die voor hun taal de natuurlijke volgorde is. Het is beter om ze die moeite te besparen als je snel begrepen wilt worden.

X.—SYNTAXE

Toutes les langues de l'A. O. F. sont d'une grande simplicité comme syntaxe. La construction des phrases ne présente ni difficulté ni variété; il n'y a ni article ni prépositions et tout se ramène à la forme suivante sans aucune inversion:

Sujet, verbe, attribut.

Exemple: J'ai acheté le fusil du tirailleur:

Moi	sujet
y a acheté	verbe
tirailleur fusil.	attribut

Les verbes sont généralement suivis immédiatement du nom qui complète leur sens.

J'ai acheté hier les deux chevaux du tirailleur.

Moi y a acheté tirailleur cheval deux, hier.

EMPLOI DE 'OUI' ET DE 'NON'

Oui et non s'emploient conformément aux règles de la langue française lorsque la question à laquelle ils répondent ne renferme pas de négation.

Exemple:

As-tu un fusil?: Toi y en a gagné fusil?

Oui.

Oui.

Non.

Non.

Lorsque la question a la forme négative, oui et non s'emploieront autrement que dans la langue française:

Exemple: N'as-tu pas un fusil?: Toi y en a pas gagné fusil?

Réponses: *Oui* signifiera: *non, je n'ai pas de fusil;*

Non signifiera: *oui, j'ai un fusil.*

Et cela s'explique d'ailleurs fort bien:

On demande à un tirailleur: 'N'as-tu pas?'

En répondant *oui*, il sous-entend: 'Oui, tu es dans le vrai, je n'ai pas...?'

X.—SYNTAXIS

De syntaxis van alle talen van A.O.F. is zeer eenvoudig. De constructie van zinnen is noch moeilijk noch gevarieerd; er zijn geen lidwoorden of voorzetsels en alles wordt gereduceerd tot de volgende vorm zonder enige inversie:

Onderwerp, werkwoord, attribuut (bijvoeglijke bepaling).

Voorbeeld: Ik kocht het geweer van de schutter:

Ik	onderwerp
kocht	werkwoord
schuttergeweer	attribuut

Werkwoorden worden meestal onmiddellijk gevolgd door het zelfstandig naamwoord dat hun betekenis compleet maakt.

Ik heb gisteren de twee paarden van de schutter gekocht.

Ik er kocht schutter paard twee, gisteren.

GEBRUIK VAN 'JA' EN 'NEE'

Oui en non worden gebruikt volgens de regels van de Franse taal als de vraag die ze beantwoorden geen ontkenning bevat.

Voorbeeld:

Heb je een pistool:

Heb je een pistool?

Ja.

Ja.

Nee.

Nee.

Als de vraag ontkennend is, worden ja en nee op een andere manier gebruikt dan in het Frans:

Voorbeeld: Heb je geen pistool?; Jij niet gekregen pistool?

Antwoorden: *Ja* betekent: *nee, ik heb geen pistool;*

Nee betekent: *ja, ik heb een pistool.*

En dit is heel begrijpelijk:

Een schutter wordt gevraagd: 'Heb je niet?'

Als hij *ja* antwoordt, betekent dat: 'Ja, je hebt gelijk, ik heb niet...?'

En répondant *non*, il sous-entend: 'Non, tu n'es pas dans le vrai, j'ai...'.
Il y aura donc lieu de bien se méfier de l'interrogation à forme négative; mieux vaut employer l'interrogation à forme affirmative qui, elle, ne présente aucune difficulté et ne donne lieu à aucune équivoque.

INTERROGATION

Pas d'inversion dans la forme interrogative; le ton seul indiquera l'interrogation.

Exemple: **As-tu mangé le riz?: Toi y a mangé riz?**

Als hij *nee* antwoordt, impliceert hij: ‘Nee, je hebt geen gelijk, ik heb...’.
Het is beter om de bevestigende ondervraging te gebruiken, die geen moeilijkheden oplevert en geen dubbelzinnigheid veroorzaakt.

INTERROGATIE/ONDERVRAGING

Geen inversie in de interrogatieve vorm; alleen de toon geeft al aan dat er sprake is van een interrogatie.

Voorbeeld: **Heb je de rijst gegeten: Jij daar eten rijst?**

DEUXIÈME PARTIE

Pour arriver à se faire comprendre rapidement des noirs, il faut, comme nous l'avons indiqué en commençant, couler sa pensée dans le moule très simple de la phrase primitive:

sujet, verbe, attribut.

Mais il faut également:

1° Réduire le plus possible le nombre des mots employés et, par conséquent, éviter d'exprimer la même idée par plusieurs mots différents, ce qui dérouterait l'indigène et lui rendrait la compréhension de notre langue très difficile.

Ainsi l'idée de *rapidité* se traduira par le mot *vite*, qui est court et dont la prononciation ne présente aucune difficulté.

Pour dire *rapide*, on dira *vite*;

Rapidement, se dira *vite*;

Lent, se dira *pas vite*;

Lentement se dira *pas vite*;

Accélérer se dira marcher *plus vite* etc...

2° Choisir pour parler aux tirailleurs les mots qu'ils prononcent eux-mêmes sans peine, parce que ce sont ceux qu'ils retiendront le plus facilement. Il y a, en effet, des sons que les noirs ne peuvent arriver à articuler. (Eviter les mots comme 'réverbération').

3° Eviter d'employer des mots se prononçant de la même façon, pour indiquer des choses différentes.

Par exemple, si l'on veut demander à un tirailleur s'il est prêt, on ne dira pas:

Toi y en a prêt?

ce qui pourrait signifier aussi: as-tu ton prêt (solde)?

Mais:

Toi y en a paré? (vient de préparé).

Aucune confusion n'est alors possible.

De même pour près, proche, il sera bon de dire *pas loin* ou *tout près*.

Exemple. Je suis près de la route: moi y en a tout-près laroute.

DEEL TWEE

Om ervoor te zorgen dat de zwarten je snel begrijpen, moet je, zoals we in het begin al zeiden, je gedachten in de zeer eenvoudige vorm van de primitieve (basis)zin gieten:

onderwerp, werkwoord, attribuut (bijvoeglijke bepaling).

Maar je moet ook:

1° Het aantal woorden dat je gebruikt zoveel mogelijk beperken en dus voorkomen dat je hetzelfde idee uitdrukt met verschillende woorden, wat de inheemse in verwarring zou brengen en het hem erg moeilijk zou maken om onze taal te begrijpen.

Het idee van snelheid wordt uitgedrukt met het woord *snel*, dat kort en gemakkelijk uit te spreken is.

Om *rap* te zeggen, zeggen we *snel*;

Rapidement, wordt *snel*;

Traag, is *niet snel*;

Langzaam is *niet snel*;

Harder wordt lopen *meer snel*, enz.

2° Kies woorden om tegen de schutters te zeggen die ze zelf zonder moeite uitspreken, want die zullen ze zich het gemakkelijkst herinneren. Er zijn namelijk klanken die zwarten niet kunnen uitspreken.

(Vermijd woorden als ‘galm’). Vermijd woorden als rabarber (letter r).

3° Vermijd het gebruik van woorden die hetzelfde worden uitgesproken om verschillende dingen aan te geven.

Als je bijvoorbeeld een schutter wilt vragen of hij klaar is, zeg dan niet:

Ben je klaar?

wat ook kan betekenen: ben je klaargekomen (...)?

Maar:

Jij daar gereed? (komt van gereede).

Dan is er geen verwarring mogelijk.

Op dezelfde manier is het een goed idee om voor *nabij*, *hier* te zeggen: *niet ver*, of *heel dichtbij*.

Voorbeeld: ik ben niet ver van de route: ik daar dichtbij deweg.

N. B.—Route est un de ces mots que tous les tirailleurs font accompagner de l'article, mais comme cela a été indiqué au commencement de ce travail, l'article et le substantif ne forment plus qu'un seul mot.

*Exemple: C'est ma route: Ça y en a **mon laroute**.*

Cette observation peut se faire pour le nom des diverses parties du corps:

Mon lebras, mon lajambe, mon latête, etc...

N. B.-Weg is een van die woorden die alle schutters gebruiken met het lidwoord aan elkaar; zoals aangegeven aan het begin van dit boek, vormen het lidwoord en het zelfstandig naamwoord één woord.

*Voorbeeld: Dit is mijn pad: Daar mijn **hetpad**.*

Dezelfde constatering kan worden gemaakt voor de namen van verschillende lichaamsdelen:

Mijn dearm, mijn betbeen, mijn bethoofd, etc..

LA SENTINELLE

Explications

La sentinelle doit se placer pour bien voir et ne pas se laisser voir.	Sentinelle y a besoin chercher bon place. Ennemi y a pas moyen mirer lui. Lui y a moyen mirer tout secteur pour lui.	Le verbe devoir se traduira toujours par y a besoin. Y a moyen = pouvoir. Mिरer = voir, regarder.
Elle doit voir et entendre.	Sentinelle y a besoin faire manière mirer, lui y a besoin faire manière entendu tout.	Faire manière = tâcher, s'efforcer. Entendu = entendre.
Lorsqu'un supérieur passe, la sentinelle ne doit point cesser d'observer pour parler ou rendre les honneurs.	Si chef y a venir, sentinelle y a pas fini mirer, y a pas parlé, y a pas faire salué, y a pas faire présentez armes.	Faire salué et faire présentez armes. Employer toujours cette tournure pour indiquer qu'il y a exécution d'un mouvement.
Si elle y est autorisée, la sentinelle peut laisser son sac au petit poste.	Si chef de poste y a donné permission poser barda, sentinelle y a moyen poser barda petit poste.	Ex.: 'J'ai mis baïonnette au canon', se dira: 'Moi y a faire baïonnette canon'.
Elle a toujours l'arme approvisionnée et prête à faire feu.	Toujours sentinelle y a fusil approvisionné (y a chargeur fusil). Toujours y en a cartouchi canon.	Barda = sac.
La sentinelle ne doit tirer que si elle voit bien l'ennemi ou si elle est attaquée.	Si sentinelle y a bien mirer ennemi, sentinelle y a tiré. Si ennemi y a attaqué sentinelle, sentinelle y a tirer.	

DE SCHILDWACHT

Uitleg

De schildwacht moet zich zo opstellen dat hij goed kan zien en zich niet laat zien.

Hij moet zien en horen.

Wanneer een meerdere passeert, mag de schildwacht niet stoppen met observeren om te spreken of zijn respect te betuigen.

Indien toegestaan mag de schildwacht zijn tas achterlaten op de kleine post.

Het wapen van de schildwacht moet altijd geladen zijn en klaar om te vuren.

De schildwacht mag alleen schieten als hij vrij zicht heeft op de vijand of als hij wordt aangevallen.

De schildwacht moet een goede plek vinden.

Vijand kan hem niet bekijken.

Hij kan elk gebied voor hem onderzoeken.

De schildwacht moet er manier vinden alles zien, hij moet alles horen.

Als de chef is gekomen, is de schildwacht niet klaar met kijken, heeft nog niet gesalueerd, heeft nog niet gegroet, heeft nog niet wapens gepresenteerd.

Als het hoofd van de post toestemming heeft gegeven om zijn uitrusting neer te leggen, kan de schildwacht zijn uitrusting in de kleine post neerleggen.

Altijd schildwacht met geweer (geweermagazijn). Er is altijd een patroon. Als de schildwacht de vijand goed ziet, vuurt de schildwacht.

Het werkwoord moeten wordt altijd vertaald als y a besoin.

Y a moyen = kunnen.

Mirer = zien, kijken (nauwkeurig).

Faire manière = doen.

Entendé = horen.

Salueer en presenteer geweer. Gebruik deze uitdrukking altijd om aan te geven dat er een beweging wordt uitgevoerd.

Bijvoorbeeld: 'Ik heb de bajonet op het geweer bevestigd,' wordt gezegd: 'Ik doen bajonet geweer.'

Barda = zak/ransel.

La sentinelle tire si
quelqu'un essaye de
forcer sa consigne.

Si quelqu'un y a faire
manière y a pas obéir
sentinelle, sentinelle y
a tirer.

La nuit la sentinelle ne
doit ni s'asseoir ni se
coucher.

La nuit sentinelle y pas
moyen pauser, y a pas
moyen coucher, dormir.

Pauser = s'asseoir.

Personne ne doit
traverser la ligne des
sentinelles.

Personne y a moyen
passer lignes sentinelles.

La sentinelle arrête tout
le monde.

Si quelqu'un y a faire
manière passer, toujours
toujours sentinelle y a
arrêté lui.

'Toujours, toujours',
répéter toujours pour
bien marquer que la
règle est absolue.

Pour arrêter quelqu'un,
elle crie: 'Halte-là!'

Si sentinelle y a content
arrêter quelqu'un,
sentinelle y a crié: 'Halte-
là.'

Y a content: verbe
vouloir.

Si on ne s'arrête pas, la
sentinelle crie encore:
'Halte-là, ou je fais feu!'
Si on ne s'arrête pas, la
sentinelle tire.

Si lui y a pas arrêté,
sentinelle y a crié encore:
'Halte-là ou je fais feu.'
Si lui y a pas arrêté
encore, sentinelle y a tiré.

Si, au cri de 'Halte-là',
on s'arrête, la sentinelle
appelle le chef de poste
mais ne se laisse pas
approcher.

Quand sentinelle y a
crié 'Halte-là', si homme
y en a passé y a arrêté,
sentinelle y a appelé chef
de poste.
Sentinelle y a pas laissé
personne approcher lui.

De schildwacht moet vuren als iemand hem daartoe probeert te dwingen.	Als iemand de schildwacht niet gehoorzaamt, schiet de schildwacht.	buurt komen.
's Nachts mag de schildwacht niet gaan zitten of liggen.	's Nachts kan de schildwacht niet rusten, niet slapen.	Pauser = gaan zitten.
Niemand mag de wachtposten passeren.	Niemand kan de wachtposten passeren.	
De schildwacht houdt iedereen tegen.	Als iemand moet passeren, zal de schildwacht hem altijd tegenhouden.	‘Toujours, toujours’ (altijd, altijd), altijd herhalen om te laten zien dat de regel absoluut is.
Om iemand tegen te houden, roept de schildwacht: ‘Halt!’	Als de schildwacht iemand wilde arresteren, riep hij: ‘Halt’.	Y a content: werkwoord willen.
Als men niet stopt, roept de schildwacht opnieuw: ‘Halt of ik schiet!’ Als men niet stopt, zal de schildwacht schieten.	Als hij dat niet deed, riep de schildwacht opnieuw: ‘Halt of ik schiet’. Als hij niet stopte, vuurde de schildwacht.	
Als men na de kreet ‘Halt’ inderdaad stopt, roept de schildwacht zijn meerdere, maar laat die niet naderen.	Als de schildwacht ‘Halt daar.’ riep en een man voorbij kwam en stopte, dan riep de schildwacht de postcommandant. De schildwacht laat niemand bij hem in de	

LE TIRAILLEUR

Le tirailleur au combat doit se maintenir à sa place et se plier à la plus exacte discipline.

Lorsque, au cours du combat, certains tirailleurs échappent à l'action de leurs chefs ils se réunissent aux groupes les plus voisins et obéissent aux ordres des gradés qui commandent ces groupes.

Les moyens d'action du tirailleur au combat sont le mouvement, le feu, la baïonnette et l'outil portatif.

Quand tirailleur faire bataille, lui y a besoin rester bien son place; lui y a besoin faire tout ça son chef y en a dire, tout ça son chef y en a commandé.

Quand tirailleur y en a faire bataille, y a perdu son escouade, son section; quand son chef y a pas moyen commander lui; lui y a besoin faire rassemblement avec section autre, avec escouade autre y en a pas loin; lui y a besoin obéir chef ça section, ça escouade; même chose chef son section pour lui, même chose chef son escouade pour lui.

Tirailleur y en a bon pour faire bataille, y a besoin connaître bien manière avancer, tirer, faire manière baïonnette, faire manière outil portatif.

Faire bataille =
Se battre, Lutter,
Combattre.
Tout ça... etc. = tout ce que son chef commande.

Mot à mot 'Quand le tirailleur qui se bat a perdu...'
Ça section = cette section.
Même chose = comme.
Son escouade pour lui = sa propre escouade.

Le tirailleur instruit de ses devoirs au combat.
Connaître manière = savoir; être instruit à faire quelque chose.
Faire manière = suivi d'un verbe, signifie 's'ingénier, tâcher'.
Suivi d'un nom signifie 'employer, se servir de'.

DE SCHUTTER

Scherpschutters in de strijd moeten hun positie behouden en de strengste discipline in acht nemen.

Wanneer een schutter ten strijde trok, moest hij op zijn plaats blijven; hij moest alles doen wat zijn leider zei, alles wat zijn leider beval.

Strijd voeren = vechten,
Strijd, vechten.
Alles wat... etc. = wat je leider beveelt.

Als tijdens het gevecht bepaalde schutters aan de actie van hun leiders ontsnappen, sluiten ze zich aan bij de dichtstbijzijnde groepen en gehoorzamen ze de bevelen van de officieren die het bevel voeren over deze groepen.

Wanneer een schutter ten strijde moet trekken, is hij zijn sectie kwijt; wanneer zijn leider geen manier heeft om hem te commanderen; moet hij zich verzamelen met een andere sectie, met een andere sectie in de buurt; moet hij zijn sectieleider gehoorzamen, zijn sectieleider; hetzelfde wat zijn sectieleider voor hem doet, hetzelfde wat zijn sectieleider voor hem doet.

Woord voor woord
‘Wanneer de schutter die vecht verloren heeft...’
Deze sectie = deze sectie.
Hetzelfde = hetzelfde als.
Zijn peloton voor hem = zijn eigen peloton.

De actiemiddelen van de schutter in de strijd zijn beweging, vuur, de bajonet en het draagbare gereedschap.

Een schutter is goed voor de strijd, hij moet weten hoe hij moet oprukken, schieten, een bajonet gebruiken, een draagbaar gereedschap gebruiken.

De schutter wordt geïnstrueerd in zijn plichten in het gevecht.
Connaître manière = weten; geïnstrueerd zijn om iets te doen.
Faire manière = gevolgd door een werkwoord, betekent ‘streven, proberen’.
Gevolgd door een zelfstandig naamwoord betekent ‘gebruiken, bedienen’.

Exécution du mouvement.

Dès qu'il pénètre sur le terrain battu, le tirailleur se porte à l'attaque par bonds exécutés à la course.

Le tirailleur étant à genou se porte en avant au commandement de: En Avant.
Marche.
Au commandement de: En Avant! décharger, s'il y a lieu, fermer la cartouchière, saisir l'arme avec la main droite entre la hausse et la boîte de culasse, le canon un peu plus élevé que la crosse.

Comment y a besoin avancer.

Quand tirailleur y a venir place où y a balles trop, où y a moyen gagner blessé, gagné tué, lui y a besoin faire bon manière pour avancer: lui y a besoin courir vite, vite, faire couchez-vous, courir vite, vite, faire couchez-vous.

Tirailleur y en a à genou, y a faire en avant quand chef y a commandé: En Avant.
Marche.
Quant chef y a commandé
En avant:
Si fusil y a chargé tirailleur y a besoin décharger.
Fermer cartouchière, prendre fusil main droite, moitié hausse-boîte de culasse.
Incliner un peu fusil, canon en haut un peu, la crosse en bas un peu.
Prendre fourreau baïonnette main gauche, bras allongé.

Gagner: traduit souvent le verbe avoir, mais sert également à indiquer qu'un événement quelconque est survenu.
Ex.: 'Moi y a gagné caporal'.
J'ai été nommé caporal.
'Lui y a gagné mort'.
Il est mort.
'Moi y a gagné blessé'.
J'ai été blessé.

Tirailleur y en a à genou: Le tirailleur qui est à genou.
Moitié = milieu, au milieu, demi, centre, etc...
Jarret tendu,
Bras allongé,
Jambe fléchie.
Expressions qu'il convient de garder sans changement: reviennent toujours dans l'école du soldat.
Demi: aussi employé que moitié, à cause des commandements 'demi à droite' et 'demi à gauche'.
'Y a lourd' ou encore 'Y a appuyé'.

Uitvoering van beweging/aanval.

Zodra hij het slagveld betreedt, valt de schutter met sprongen aan.

--

De schutter zit op zijn knieën en gaat voorwaarts op het commando:
Voorwaarts.
Mars.
Op bevel van: Vooruit!
los, indien nodig, sluit de patroonriem, pak het wapen met de rechterhand tussen het achtervizier en de kolf, de loop iets hoger dan de kolf.

Hoe op te rukken.

Wanneer een schutter op een plek moet komen waar te veel kogels zijn, waar een manier is om te winnen, gedood te worden, moet hij het op de juiste manier doen om op te rukken: hij moet snel rennen, snel liggen, snel rennen, snel liggen.

Schutter er op knie, er rukken op als chef commanderen:
Voorwaarts.
Mars.
Wanneer bevolen Voorwaarts:
Als het geweer geladen is, moet de schutter zich schieten.
Sluit de patroonriem, neem het geweer in de rechterhand, halverwege de kolf.
Kantel het geweer een beetje, loop een beetje omhoog, kolf een beetje omlaag.
Neem de bajonetschede in de linkerhand, arm gestrekt.

Gagner: vertaalt vaak het werkwoord avoir, maar wordt ook gebruikt om aan te geven dat een bepaalde gebeurtenis heeft plaatsgevonden.
Bijv.: 'Moi y a gagné caporal'. Ik ben korporaal geworden.
'Lui y a gagné mort'. Hij is gestorven.
'Moi y a gagné blessé'. Ik ben gewond geraakt.
Tirailleur y en a à genou: De schutter die op zijn knieën zit.
Half = midden, in het midden, half, midden, enz...
Hak gestrekt,
Arm gestrekt, gebogen been.
Uitdrukkingen die onveranderd moeten blijven: ze worden altijd gebruikt in de soldatenschool.
Demi: net zo gebruikt als halverwege, vanwege de commando's 'half rechts' en 'half links'.
'Er zwaar' of ook nog 'Er gedaan'.

Saisir le fourreau de la baïonnette avec la main gauche, le bras allongé; porter le pied gauche un demi-pas en avant, tout le poids du corps portant sur la jambe fléchie, la jambe droite prête à donner l'impulsion pour le mouvement.

Au commandement de 'Marche!' s'élançer droit devant soi au pas de course, l'arme à la main, en conservant toujours les yeux fixés sur le but en s'efforçant de se maintenir à hauteur des camarades les plus avancés et en observant de ne pas gêner leur mouvement.

Porter pied gauche moitié pas (ou demipas) en avant; tout le corps y a lourd sur jambe gauche fléchie; jambe droite y a paré pour pousser le corps quand y a content partir.

Quand chef y a commandé 'Marche!' tirailleur y a besoin partir droit en avant; courir vite, vite, pas de course, l'arme à la main; Mirer toujours point de direction. Toujours marcher aligné avec son camarades y en a premiers; Toujours y a faire manière y a pas arrêter son camarades.

Lecorps: pour le corps et les parties du corps, le substantif ne forme généralement qu'un seul mot avec l'article.

'Pas de course' = à maintenir sans changement comme tous les commandements réglementaires. Même observation pour 'l'arme à la main.' Même observation pour 'point de direction.'

Pak de bajonetschede vast met de linkerhand, de arm gestrekt; draag de linkervoet een halve stap voorwaarts, het hele gewicht van het lichaam op het gebogen been, het rechterbeen klaar om de impuls voor de beweging te geven.

Op het commando 'Mars!' haast je je naar voren in een rennend tempo, wapen in de hand, altijd je ogen gericht op het doel, streef ernaar op gelijke hoogte te komen met de meest gevorderde kameraden en zorg ervoor dat je hun beweging niet belemmert.

Draag de linkervoet een halve stap naar voren; het hele lichaam zwaar op het gebogen linkerbeen; het rechterbeen klaar om het lichaam te duwen als je wilt gaan.

Wanneer de commandant 'Mars!' beveelt, moet de schutter recht naar voren gaan; ren snel, snel, niet rennen, wapen in de hand; Trek altijd in dezelfde richting. Marcheer altijd in lijn met je eerste kameraden; Zorg er altijd voor dat je je kameraden niet tegenhoudt.

Lecorps: voor het lichaam en lichaamsdelen vormt het zelfstandig naamwoord meestal één woord met het lidwoord.

'Pas de course' = handhaven zonder verandering, zoals alle gewone commando's. Dezelfde opmerking voor 'wapen in de hand'. Hetzelfde geldt voor 'richtingspunt'.

<p>Etant couché, le tirailleur se porte en avant au commandement de: En avant, marche!</p> <p>Au commandement de: 'En avant', décharger l'arme et la saisir comme il est dit ci-dessus.</p> <p>Prendre appui des deux mains sur le sol, l'arme à plat.</p> <p>Ramener la jambe droite en avant, le genou complètement fléchi.</p> <p>Le corps légèrement détaché du sol, et se tenir prêt à s'élaner en avant.</p>	<p>Tirailleur y en a couché y a faire en avant quand chef y a commandé: En avant, Marche!</p> <p>Quand chef y a commandé: En avant!</p> <p>Faire 'décharger', prendre fusil même manière quand y en a à genou.</p> <p>Appuyer deux mains la terre, l'arme à plat; Ramener jambe droite en avant, genou droit bien fléchi;</p> <p>Le corps y a pas touché terre; tout y a besoin paré pour courir en avant.</p>	<p>Y en a: qui est... Même manière = comme.</p> <p>Appuyer ou, plus souvent, 'puyer' est très employé.</p> <p>'L'arme à plat', à maintenir sans changement parce que revenant souvent dans l'Ecole du soldat, arrive à être considéré presque comme un commandement réglementaire.</p>
--	--	--

<p>Au commandement de 'Marché', procéder comme dans la position à genou.</p>	<p>Quand chef y a commandé 'Marche!' faire même chose (ou même manière) quand y en a genou.</p>	<p>Même chose = comme.</p>
--	---	----------------------------

Als hij ligt, gaat de schutter voorwaarts op het commando van: Voorwaarts mars!
Op het commando van: 'Voorwaarts', ontleed je het wapen en grijp je het zoals hierboven beschreven.
Steun met beide handen op de grond, het wapen plat.
Breng het rechterbeen naar voren, de knie volledig gebogen.
Met je lichaam iets van de grond, maak je je klaar om naar voren te springen.

Op het commando 'Mars', ga je verder zoals in de knielende positie.

De liggende schutter moet naar voren gaan als de leider dat heeft bevolen:
Voorwaarts, mars!
Wanneer de chef het beveelt:
Voorwaarts!
Laat ze 'lossen', pak het geweer op dezelfde manier als ze op hun knieën zitten.
Druk twee handen op de grond, geweer plat;
Breng het rechterbeen naar voren, de rechterknie goed gebogen;
Het lichaam heeft de grond niet geraakt; alles moet klaar zijn om naar voren te rennen.

Wanneer de chef 'Mars!' beveelt, doe dan hetzelfde (of op dezelfde manier) wanneer de knie omlaag is.

Er is: die is...
Dezelfde manier = als.
Druk of, vaker, 'puyer' wordt veel gebruikt.
'Het wapen neer', ongewijzigd te handhaven omdat het vaak gebruikt wordt in de soldatenschool, wordt bijna als een reglementair commando beschouwd.

Hetzelfde = als.

Le tirailleur s'arrête au commandement de: 'Section, Halte!' Au commandement de: 'Halte!', se jeter à terre le plus rapidement possible, dans la position couchée, se redresser légèrement pour voir le but et le terrain en avant. Se porter ensuite en rampant sur l'alignement des camarades si on ne s'y trouve déjà.

Tirailleur y arrêter quand chef y a commandé: Section, halte! Quand chef y a commandé Halte! tirailleur y a besoin faire 'couchez-vous' vite, vite, même chose lui y a tombé, lever un peu son tête y a moyen mirer lebut (où ça lui y a besoin tirer). Y a moyen mirer terre en avant, y a moyen mirer place en avant. Quand tirailleur y arrêté, si lui y a pas faire aligné avec son camarades, lui y a besoin faire manière 'marche rampante' pour y aligner lui avec son camarades.

Y arrêter: l'a de y a sélide devant l'a de 'arrêter'. Remarque également qu'on ne dira pas 'tirailleur arrêter'. Quand le verbe français commence par une voyelle, on le fait généralement précéder de y (a) même au présent. Se trouver par terre aussi vite que s'il était tombé. Lebut est encore un de ces mots que les tirailleurs ont appris avec l'article. Y arrêté même remarque que plus haut au sujet de l'élision.² Ne pas craindre les répétitions, au contraire.

² L'élision est l'omission d'un ou plusieurs sons. Cela se fait souvent en poésie.

De schutter stopt op het commando van: 'Sectie, Halt!

Op het commando van: 'Halt!', gooi je jezelf zo snel mogelijk op de grond, in buikligging, iets rechtop om het doel en de grond voor je te zien.

Kruip dan, als je er nog niet bent, in de rij van kameraden.

Schutters stoppen als ze het commando krijgen: Sectie, halt!

Wanneer het commando 'Halt!' wordt gegeven, moet de schutter snel, snel, op dezelfde manier als hij viel, zijn hoofd een beetje optillen om naar het doel te kijken (waar hij moet schieten). Er is een manier om naar de grond te kijken, er is een manier om naar het veld te kijken.

Als de schermutseling stopt en hij kan zich niet opstellen bij zijn kameraden, dan moet hij een 'kruipmars' doen om zich bij zijn kameraden op te stellen.

Y arrêter: de a in y a is weggelaten voor de a in 'arrêter'.

Merk ook op dat we niet zeggen 'tirailleur arrêter'. Wanneer een Frans werkwoord met een klinker begint, wordt het meestal voorafgegaan door y (a), zelfs in de tegenwoordige tijd. Jezelf zo snel op de grond terugvinden alsof je gevallen bent.

Hetdoel is nog zo'n woord dat de schutters met het lidwoord leerden.

Ik maakte dezelfde opmerking als hierboven met betrekking tot elisie.²

Integendeel, wees niet bang voor herhaling.

²Elisie is het weglaten van een of meer klanken. Dit wordt veel gedaan in de poëzie.

Quand il est arrêté, le tirailleur prend la position qui permet le mieux de voir l'objectif et le point à viser. Cette condition essentielle remplie, il cherche à appuyer le corps et le fusil pour exécuter un tir plus ajusté, et enfin à s'abriter des coups et des vues. Ici le règlement envisage l'utilisation des divers abris (levée de terre, parapet, sillon, fossé, etc...). Cette partie n'a pas besoin d'être traduite. Rien ne vaut une bonne théorie pratique. Au lieu de parler aux hommes, l'instructeur n'aura qu'à utiliser devant eux et faire utiliser ensuite par eux successivement (les levées de terre, les parapets, les fossés, etc...).

Quand tirailleur y a arrêté, lui y a besoin prendre position y en a bon pour mirer le but, position y en a bon pour mirer place lui y en a content viser. Ça y en a dire... y a besoin faire bien bien. Quand tirailleur y a moyen bien bien mirer, lui y a besoin faire manière appuyer le corps, lui y a besoin faire manière appuyer fusil. Si lui y a faire bien manière appuyer le corps, appuyer fusil, lui y a moyen bien tirer. Si lui y a pas faire bien manière appuyer le corps, si lui y a pas faire bien manière appuyer fusil, lui y a pas bien tirer. Tirailleur y a encore besoin trouver place, ennemi y a pas moyen mirer lui, ennemi y a pas moyen blesser lui.

Position bonne pour (Voir dans première partie ce qui a été dit pour l'adjectif qualificatif). Place lui y en a content viser = la place, le point qu'il désire viser. Ce qui vient d'être dit. Bien, bien: la répétition soulignée par le ton de la voix indique que l'on veut insister sur l'idée exprimée: ici on traduirait par 'parfaitement bien!' Si..., etc..., lorsque l'on veut insister sur l'importance qu'il y a à faire quelque chose (condition essentielle, dit le règlement V. ci-contre), il y a intérêt à opposer comme cela a été fait ici, le cas de réalisation de la condition au cas de non réalisation de la condition. Faire bien manière: apporter beaucoup de soin à.

Wanneer hij wordt tegengehouden, neemt de schutter de positie in die hem het beste in staat stelt om het doel en het punt waarop hij moet richten te zien. Zodra aan deze essentiële voorwaarde is voldaan, probeert de schutter zijn lichaam en geweer te ondersteunen om nauwkeuriger te kunnen vuren en uiteindelijk te schuilen voor de schoten en het uitzicht. De regels behandelen het gebruik van verschillende schuilplaatsen (aarden wallen, borstweringen, voren, greppels, etc.). Dit deel hoeft niet vertaald te worden. Er gaat niets boven een goede praktische theorie. In plaats van tegen de mannen te praten, hoeft de instructeur alleen voor hen voor te doeng en hen dan achtereenvolgens te laten gebruiken (aarden wallen, borstweringen, greppels, enz.).

Als de schutter is gestopt, moet hij een goede positie innemen om doel te zien, een goede positie om te richten en een goede positie om te richten. Je moet zeggen... je moet het goed goed doen. Als een schutter goed kan kijken, moet hij zijn lichaam ondersteunen, hij moet zijn geweer ondersteunen. Als hij het goed kan doen, het lichaam indrukken, het geweer indrukken, kan hij goed schieten. Als hij het lichaam niet goed ondersteunt, als hij het geweer niet goed ondersteunt, kan hij niet goed schieten. De schutter moet nog steeds een plek vinden waar de vijand hem niet kan zien en hem niet kan verwonden.

Positie goed voor (Zie wat er gezegd is over het bijvoeglijk naamwoord in deel één). Place lui y en a content viser = de plaats, het punt waarop hij wil mikken. Wat zojuist gezegd is. Bien, bien: de herhaling onderstreept door de toon van de stem geeft aan dat het uitgedrukte idee benadrukt moet worden: hier zouden we het vertalen als 'perfect goed! Als..., etc..., als je het belang van iets doen wilt benadrukken (een essentiële voorwaarde, zegt de regel V. ertegenover), is het een goed idee om, zoals hier is gedaan, het geval waarin de voorwaarde is vervuld af te zetten tegen het geval waarin de voorwaarde niet is vervuld. Faire bien manière: veel zorg besteden aan.

Faire apprendre et prononcer distinctement par les hommes les noms des abris ou couverts que l'on peut trouver au cours des divers exercices.

Si tirailleur y a trouvé place, lui y a moyen mirer le but, lui y a moyen appuyer le corps, lui y a moyen appuyer fusil, lui y a moyen bien tirer.

Ennemi y a pas moyen mirer lui, ennemi y a pas moyen blesser lui. Ça y a bon plus que tout. (On pourrait dire aussi): Ça y a bon trop-trop. (Trope-trope.)

Bien tirer se dit, mais cette forme n'est pas à généraliser. On ne dira pas bien marcher mais marcher bien; bien manger, mais manger bien.

Bien tirer est une de ces expressions toutes faites qui sont passées dans la langue de nos tirailleurs, ne formant pour eux qu'un seul mot.

Quand on a énuméré beaucoup de conditions, il est bon de les récapituler rapidement en phrases courtes et de détacher nettement de la voix la phrase: ça y a bon, ou ça y a pas bon, suivant que le résultat est bon ou mauvais.

Plus-que-tout, après 'y a bon', indique l'idée de perfection.

Ici on traduirait par: 'Si toutes ces conditions sont remplies, vous avez *labri idéal*.'

Laat de mannen de namen leren en duidelijk uitspreken van de schuilplaatsen of dekking die tijdens de verschillende oefeningen gevonden kunnen worden.

Als de schutter een plaats heeft gevonden, kan hij het doel zien, kan hij het lichaam ondersteunen, kan hij het geweer ondersteunen, kan hij goed schieten. Vijand kan hem niet zien, vijand kan hem geen pijn doen. Dat is meer dan goed. (Je zou ook kunnen zeggen:) Çà y a bon trop-trop. (Trop-trope.)

Bien tirer wordt gezegd, maar deze vorm moet niet veralgemeend worden. We zeggen niet goed marcheren, maar marcheren goed; goed eten, maar eten goed. Goed schieten is een van die kant-en-klare uitdrukkingen die zijn overgegaan in de taal van onze schutters en die een enkel woord voor hen vormen. Als je veel voorwaarden hebt opgesomd, is het een goed idee om ze snel samen te vatten in korte zinnen en de zin: dat is goed, of dat is niet goed, duidelijk te scheiden met je stem, afhankelijk van of het resultaat goed of slecht is. Meer dan wat dan ook, er is niets goeds, geeft het idee van perfectie aan. Hier zouden we het vertalen als: 'Als aan al deze voorwaarden is voldaan, heb je de ideale schuilplaats.

Exécution du feu.

Le feu est exécuté au commandement du chef sur un point nettement désigné et en visant le pied du but.

Le tirailleur s'attache à bien voir le point à viser et à ne pas le perdre de vue pendant toute la durée de l'action.

Il se sert de la cartouchière de droite et charge avec toute la rapidité possible.

Comment y a besoin faire bataille fusil.

Tirailleur y a moyen commencer le feu quand chef y a commandé 'Commencez le feu.'

Tirailleur y a tiré ça place chef y en a faire mirer lui bien bien.

Tirailleur y a tirer toujours le but en bas.

Tirailleur y a faire bien bien manière mirer bien ça place y en a besoin viser.

Tirailleur y a besoin mirer toujours le but; bataille y a pas fini, lui y a pas fini mirer le but.

Tirailleur y a besoin prendre cartouche dans cartouchière droite.

Lui y a besoin charger vite, vite, vite trop.

Se servir du fusil au combat.

Faire mirer lui bien, bien = lui désigner très distinct:

Le pied du but: le but en bas.

Le haut du but: le but en haut.

Tant que le combat ne cesse pas, il ne doit pas perdre de vue le but.

Cartouchière droite et non 'cartouchière y en a droite', comme le voudrait la règle sur les adjectifs qualificatifs, parce que droite et gauche font en quelque sorte corps avec les substantifs qu'ils accompagnent.

L'usage a consacré: La jambe droite, La jambe gauche, Le bras droit, Le bras gauche, etc...

Hoe te vuren.

Het vuur wordt op bevel van de leider uitgevoerd op een duidelijk aangewezen punt en gericht op de voet van het doel.

De schutter zorgt ervoor dat hij het punt waarop hij moet richten duidelijk ziet en tijdens de actie niet uit het oog verliest.

Hij gebruikt de juiste patroonriem en laadt zo snel mogelijk.

Nodig voor een vuurgevecht.

Hoe het geweer af te vuren wanneer de commandant 'Begin met vuren' heeft bevolen.

Hoe het geweer af te vuren als de commandant 'Begin met vuren' heeft bevolen.

Schutter vuurt altijd met het doel neer.

Schutter moest op het doel richten.

Een schutter moet altijd richten; als het gevecht nog niet is beëindigd, is hij nog niet klaar met richten.

Schutter moet patroon in juiste patroonriem nemen.

Hij moet snel laden, snel, snel veel veel.

Het geweer gebruiken in de strijd.

Faire mirer lui bien, bien = hem heel duidelijk aanwijzen:

De voet van het doel: het doel onder.

De bovenkant van het doel: het doel boven.

Zolang het gevecht niet stopt, mag hij het doel niet uit het oog verliezen.

Patroongordel rechts en niet 'patroongordel er aan de rechterkant, zoals de regel voor kwalificerende bijvoeglijke naamwoorden zou betekenen, omdat 'rechts' en 'links' in zekere zin één en hetzelfde zijn met de zelfstandige naamwoorden waar ze bij horen.

Gebruik heeft bepaald: Heet been rechts, Het been links, De arm rechts, De arm links, enz...

Tous les arrêts dans l'exécution du feu sont utilisés pour compléter la cartouchière de droite, d'abord avec les cartouches de la cartouchière de derrière, et ensuite avec celles de la cartouchière de gauche.

Le tirailleur commence le feu immédiatement après le commandement, vise toujours avec calme et précision.

Toujours quand y en faire 'Cessez le feu' tirailleur y a besoin faire cartouchière droite pleine complète.
Lui y a faire cartouchière droite pleine complète premier avec cartouchi y en a dans cartouchière derrière, quand ça cartouchi y a fini tirailleur y a faire cartouchière droite pleine complète avec cartouchi y en a dans cartouchière gauche.

Toujours tirailleur y a commencé le feu quand chef y a commandé 'Commencez le feu', lui y a pas attendre, lui y a commencé le feu tout de suite.
Tirailleur y a besoin viser bien; lui y a pas faire même chose y a froid, même chose y a peur, lui y a visé tranquille, y a visé juste.

Faire pleine complète = compléter.
Premier = d'abord.
Après = ensuite.

Commencé le feu: maintenir l'article parce que c'est là un commandement réglementaire.
Tout de suite: assez employé en prononçant 'tout-suite'.
Trembler (accompagner la parole d'une mimique expressive).

Alle onderbrekingen in de uitvoering van het vuur worden gebruikt om de rechter patroonband aan te vullen, eerst met de patronen van de achterste patroonband en daarna met die van de linker patroonband.

Altijd als je 'Staak het vuren' maakt, moet de schutter de juiste patroonhouder vol maken.
Hij moet eerst patroonband rechts vol maken met patroonband achter, als die patroonband klaar is moet de schutter patroonband rechts vol maken met patroonband links.

Faire plein complète = compleet.
Eerst = eerst.
After = volgende.

De schutter begint onmiddellijk na het commando met vuren, waarbij hij altijd rustig en nauwkeurig mikt.

De schutter begon altijd met vuren toen de leider 'Begin met vuren' beval, hij wachtte niet, hij begon meteen met vuren.
Een schutter moet goed mikken; hij hoeft niet hetzelfde te doen waar hij koud van wordt, waar hij bang voor is, hij mikt rustig, hij mikt correct.

Begin het vuren.
Commencé le feu: het lidwoord behouden omdat het een wettelijk bevel is.
Tout de suite (Direct, nu): vaak gebruikt bij het uitspreken van 'tout-suite'. (Direct-nu)
Trillen (spraak begeleiden met een expressieve mimiek).

Dans le feu à volonté, il tire sans aucun arrêt jusqu'au commandement de 'Cessez le feu', qu'il répète à ses deux voisins dès qu'il l'a entendu.

Quand chef y a commandé 'Feu à volonté', tirailleur y a besoin tirer, tirer, tirer toujours; lui y a fini tirer quand chef y a commandé 'Cessez le feu!'

Quand tirailleur y a entendu chef commander 'Cessez le feu', tout de suite lui y a besoin répéter 'Cessez le feu' son camarade droite et son camarade gauche.

Répéter: mot très employé, précisément parce que pendant l'instruction du tireur on entend toujours le commandement: 'Répétez! Répétez!'

Dans le feu à cartouches comptées, il s'attache à ne pas dépasser le nombre de cartouches indiqué.

Quand chef y a commandé 'Feu de trois cartouches', tirailleur y a besoin tirer trois cartouches.

Y a pas bon tirer cartouches deux, cartouches quatre.

Si chef y a commandé: 'Feu de quatre cartouches!' tirailleur y a besoin tirer cartouches quatre, y a pas bon tirer cartouches trois, cartouches cinq. Toujours tirailleur y a besoin tirer ça cartouches chef y en a dire.

Insister de la voix sur le nombre de cartouches à tirer.

Wanneer hij naar
believen vuurt, vuurt
hij zonder te stoppen
totdat het commando
'Staaak het vuren' wordt
gegeven, dat hij herhaalt
aan zijn twee bureen
zodra hij het hoort.

Toen de leider beval
'Vuur naar believen',
moest de schutter vuren,
vuren, vuren; hij was
klaar met vuren toen de
leider beval 'Staaak het
vuren!

Toen de schutter de
commandant 'Staaak
het vuren' hoorde
bevelen, moest hij
onmiddellijk 'Staaak het
vuren' herhalen tegen
zijn rechter en linker
kameraden.

Herhaal: veel gebruikt,
juist omdat je tijdens de
instructie van de schutter
altijd het commando
hoort: 'Herhaal! Herhaal!

Bij het afvuren van
getelde patronen let hij
erop het aangegeven
aantal kogels niet te
overschrijden.

Toen de leider 'Vuur
drie kogels' beval, moest
de schutter drie kogels
afvuren.

Het heeft geen zin om
twee of vier salvo's af te
vuren.

Als de commandant
heeft bevolen:

'Vuur vier patronen!'
moet de schutter vier
patronen afvuren,
het heeft geen zin om
patronen drie, patronen
vijf af te vuren.

De schutter moet altijd
deze patronen afvuren,
de baas moet het zeggen.

Met de stem aandringen
op het aantal af te vuren
kogels.

Les tirailleurs doivent observer la plus exacte discipline dans l'exécution des feux: c'est à cette condition seulement que la section pourra infliger à l'ennemi des pertes qui faciliteront l'exécution du mouvement et en outre diminueront les périls du combat.

Tirailleur y a besoin faire bien manière entendre tout ça chef y en a commander quand y en a faire bataille fusil; lui y a besoin obéir tout; lui y a besoin faire tout ça règlement y en a dire. Si tirailleur y a faire bon manière même chose règlement y a dire section y a moyen blesser ennemi trop, tuer ennemi trop. Si ennemi y a gagné blessés trop, tués trop, section y a moyen avancer bien. Si ennemi y a gagné blessés trop, tués trop, section y a pas gagné blessés trop, tués trop.

Tout ce que prescrit le règlement. L'exécution du mouvement... Les périls du combat... Mettre toujours ces idées sous une forme plus concrète.

De schutters moeten de meest nauwkeurige discipline in acht nemen bij het afvuren: alleen op deze manier kan de sectie de vijand verliezen toebrengen die de uitvoering van de beweging vergemakkelijken en ook de gevaren van het gevecht verminderen.

Schutter moet alles goed doen wat de baas beveelt bij het maken van een gevechtsgeweer; hij moet alles gehoorzamen; hij moet alles doen wat de regels zeggen.

Als schutter goed moet doen wat reglement zegt, moet sectie vijand te veel verwonden, vijand te veel doden.

Als de vijand teveel gewond raakt, teveel doodt, kan de sectie goed oprukken.

Als vijand te veel gewond, te veel gedood, de sectie niet winnen, te veel gewond, te veel gedood.

Alles wat is voorgeschreven in de regels.

De uitvoering van de beweging...

De gevaren van het gevecht...

Zet deze ideeën altijd in een concretere vorm.

**Emploi de la
baïonnette.**

Quand le chef veut commander l'assaut, il fait mettre la baïonnette au canon et le mouvement peut s'exécuter dans toutes les positions.

Pour mettre la baïonnette dans la position couchée, déposer le fusil sur le sol le long du corps, soulever légèrement le haut du corps en s'appuyant sur la main gauche, tirer la baïonnette avec la main droite, se recoucher, reprendre le fusil et fixer la baïonnette au canon .

Au commandement de: 'En avant, à la baïonnette', s'élaner sur l'adversaire le plus proche et l'aborder en appliquant les principes du combat à la baïonnette.

**Comment y a besoin
faire manière baïonnette.**

Quand chef y a content faire assaut lui y a commandé baïonnette au canon.

Tirailleur y a moyen mettre baïonnette canon, si lui y a debout, si lui y a pausé, si lui y a genou, si lui y a couché.

Tirailleur y a moyen faire baïonnette canon dans tous positions.

Quand tirailleur y en a faire 'Couchez-vous', si lui y a content faire baïonnette au canon (poser) mettre fusil à terre couché même chose le corps, tout près le corps, lever un peu un peu la poitrine, le corps y appuyé la main gauche; tirer baïonnette la main droite; coucher encore; prendre encore fusil, faire baïonnette au canon.

Quand chef y a commandé: 'En avant, à la baïonnette', tirailleur y a besoin courir attaquer ennemi y en a tout près premier: tirailleur y a besoin faire manière escrime à la baïonnette.

Pour l'instruction il sera bon d'exécuter lentement en parlant chacun des mouvements indiqués.

Gebruik van de bajonet. Hoe moet je het doen in bajonetstijl?

Wanneer de leider een aanval wil bevelen, heeft hij de bajonet aan het geweer bevestigd en kan de beweging in elke positie worden uitgevoerd.

Om de bajonet in buikligging te plaatsen, leg het geweer op de grond naast het lichaam, til het bovenlichaam iets op door op de linkerhand te leunen, trek de bajonet met de rechterhand, ga weer liggen, pak het geweer op en bevestig de bajonet aan het geweer.

Op het commando van: 'Voorwaarts met de bajonet', haast je je naar de dichtstbijzijnde tegenstander en benader hem door de principes van het bajonetgevecht toe te passen.

Als de chef een aanval wil doen, geeft hij het bevel om de bajonet op het geweer te leggen.

Een schutter kan een geweeerbajonet bevestigen als hij staat, als hij stilstaat, als hij knielt, als hij ligt.

Een schutter kan in elke positie een geweeerbajonet bevestigen.

Wanneer een schutter zegt: 'Ga liggen', leg dan het geweer op de grond en ga op dezelfde manier liggen, dicht tegen het lichaam aan, til de borst een beetje op, het lichaam erop steunend met de linkerhand; haal weg de bajonet met de rechterhand; ga weer liggen; pak het geweer weer en doe de bajonet.

Wanneer de commandant heeft bevolen: 'Voorwaarts, bajonet', moet de schutter rennen om de vijand die dichtbij is als eerste aan te vallen: de schutter moet bajonetschieten uitvoeren.

Voor instructie is het een goed idee om elk van de aangegeven bewegingen langzaam uit te voeren terwijl je spreekt.

Emploi de l'outil.**Comment y a besoin
faire manière outil
portatif.**

Pendant le combat, l'outil est porté au ceinturon.

Quand tirailleur y a faire bataille toujours lui y a besoin porter outil ceinturon.

Dans l'attaque comme dans la défense, le tirailleur l'utilise sur l'ordre des officiers pour ouvrir des passages dans les haies ou à travers les diverses clôtures, pour aménager rapidement les abris naturels du sol, pour dégager le champ de tir et créer des abris individuels en terre.

Toujours quand tirailleur y attaquer ennemi, toujours quand ennemi y attaquer tirailleurs, tirailleur y a besoin faire manière outil quand officier y a dire lui faire petit la route dans haies, dans murs, dans tout ça y en pas moyen pas moyen passer.

Tirailleur y a moyen faire manière outil quand lui y a content arranger vite abris y en a trouvés.
Tirailleur y a besoin faire manière outil quand lui y a content casser tout ça y en a pas laisser lui tirer bien.

Tirailleur y a besoin faire manière outil quand lui y content faire abri dans ça place lui y en en pas trouvé abri.

Montrer aux tirailleurs divers abris susceptibles d'être aménagés.

Gebruik van de uitrusting.

Tijdens het gevecht wordt de uitrusting aan de riem gedragen.

Zowel bij de aanval als bij de verdediging gebruikte de schutter het op bevel van de officieren om doorgangen te maken in heggen of door verschillende afrasteringen, om snel natuurlijke schuilplaatsen in de grond te maken, om het schootsveld vrij te maken en om individuele aarden schuilplaatsen te maken.

Hoe moet je de draagbare uitrusting gebruiken.

Wanneer een schutter moet vechten, moet hij altijd een koppelriem dragen.

Altijd als een schermutseling de vijand aanvalt, altijd als de vijand een schutter aanvalt, moet een schutter gereedschap maken als een officier hem vertelt dat hij een kleine weg moet maken in heggen, in muren, in alles waar geen doorkomen aan is. Schutters moeten gereedschap maken als ze blij zijn om snel schuilplaatsen te regelen die ze hebben gevonden. Schutters moeten gereedschap maken als ze blij zijn om alles op te breken. Schutters moeten gereedschap maken als ze blij zijn om een schuilplaats te maken op de plek waar ze geen schuilplaats hebben gevonden.

Laat de schutters verschillende schuilplaatsen zien die gebouwd kunnen worden.

Pour travailler sous le feu, le tirailleur dépose son sac en avant de lui dans la direction de l'ennemi, de manière à s'en faire un couvert, le fusil à coté du sac.

Il se couche sur le côté gauche au point même où il doit travailler, et creuse le sol avec l'outil tenu de la main droite.

Les terres sont jetées en avant, en observant d'augmenter l'épaisseur du parapet en même temps que sa hauteur.

Quand les circonstances le permettent, le tirailleur prend la position à genou et travaille avec les deux mains.

Quand tirailleur y a besoin travailler dans ça place où ennemi y en à tirer, lui y a besoin mettre son barda en avant lui, direction ennemi.

Barda y a faire couvert pour lui.

Tirailleur y a besoin placer fusil tout près son barda.

Tirailleur y a besoin faire couché (sur) côté gauche dans ça place lui y en en a besoin travailler; lui y a faire trou avec outil y en a tenir la main droite.

Tirailleur y a besoin jeter terre en avant; lui y a besoin faire manière pour parapet y a venir large quand y a venir haut.

S'il y a moyen, tirailleur y a faire à genou, y a travailler avec son la main deux.

Où peut s'employer ou se supprimer.

Abris et couverts sont des mots que les tirailleurs doivent connaître.

Sur peut se supprimer sans inconvénient.

Tenir ou garder.

Avec peut s'employer ou non.

Om onder vuur te werken, plaatst de schutter zijn tas voor zich in de richting van de vijand, zodat hij dekking heeft, met het geweer naast de tas.

Hij gaat op zijn linkerzij liggen op het punt waar hij moet werken en graaft de grond met het gereedschap dat hij in zijn rechterhand houdt. De aarde wordt naar voren gegooid, waarbij ervoor gezorgd wordt dat de borstwering dikker en hoger wordt. Als de omstandigheden het toelaten, knielt de schutter en werkt hij met beide handen.

Wanneer een schutter moet werken op een plek waar de vijand op hem moet schieten, moet hij zijn uitrusting voor zich neerzetten, in de richting van de vijand.

Barda in dekking gaat liggen. Schutter moet zijn geweer dicht bij zijn uitrusting plaatsen. Schutter moet op zijn linkerzij op zijn plaats gaan liggen; hij moet werken; hij moet een gat maken met een gereedschap en zijn rechterhand vasthouden. Schutters moeten de grond naar voren gooien; ze moeten een weg maken zodat de borstwering wijd kan komen als hij hoog komt.

Als er een weg is, moet de schutter het knielend doen, hij moet met zijn twee handen werken.

Waar kan worden gebruikt of uitgeschakeld. Schuilplaats en dekking zijn woorden die schutters moeten kennen.

Kan zonder ongemak worden verwijderd. Vasthouden of bewaren. Met kan wel of niet worden gebruikt.

LIAISON

Bédary, tu assureras la liaison de la première section avec la 2e section.

Marche de façon à voir toujours les deux sections.

Si le capitaine est avec la première section, tu lui donneras ce pli, s'il n'y est pas, tu diras au chef de la première section de lui faire parvenir.

Avertis le capitaine qu'une patrouille ennemie est dans le bois.

La patrouille avance.

La patrouille vient dans la direction de la colline.

Cette patrouille ne comprend que quatre hommes.

La patrouille est partie rapidement.

Bédary, toi faire agent de liaison première section avec deuxième section.

Toi faire manière quand toi y a marcher, mirer toujours première section, mirer toujours deuxième section. Si capitaine y en a avec première section, toi donner lui ça papier.

Si capitaine y en a pas avec première section, toi donner ça papier chef première section, toi dire lui envoyer ça papier pour capitaine.

Toi dire capitaine patrouille pour ennemis y en a dans bois. Patrouille avancer.

Patrouille venir direction petit montagne.

Ça patrouille y en a hommes quatre seulement.

Patrouille y a parti vite.

Toute ondulation du terrain est, pour les indigènes, 'petit montagne'.

ORDONNANS

Bédary, jij bent de schakel tussen de eerste sectie en de tweede sectie.

Loop zo dat je beide secties altijd kunt zien.

Als de kapitein bij de eerste sectie is, geef je hem dit papier, als hij er niet is, zeg je tegen de leider van de eerste sectie dat hij die naar hem moet sturen.

Waarschuw de kapitein dat er een vijandelijke patrouille in het bos is.

De patrouille rukt op.

De patrouille komt in de richting van de heuvel.

Er zijn maar vier man op deze patrouille.

De patrouille is snel vertrokken.

Bédary, jij bent de verbindingsofficier tussen het eerste peloton en het tweede peloton.

Als je moet lopen, kijk dan altijd naar het eerste peloton, kijk altijd naar het tweede peloton. Als er een kapitein bij het eerste peloton is, geef hem dan een papier.

Als er geen kapitein bij het eerste peloton is, geef hem dan een papier aan de eerste pelotonsleider, zeg hem dat hij papier naar de kapitein moet sturen.

Vertel de kapitein te patrouilleren voor vijand in het bos.

Patrouille voorwaarts.

Patrouille komt richting kleine berg.

Patrouille slechts vier man.

Patrouille snel vertrokken.

Voor de lokale bevolking is elke glooiing in het terrein een 'bergje'.

COMMENT SE CONSTITUER UN VOCABULAIRE

Ce modeste travail n'a pas la prétention d'être un manuel complet qu'il suffirait de posséder pour se faire immédiatement comprendre de nos soldats noirs.

Il tend uniquement à donner quelques directives pour la formation de la phrase dans le langage de nos tirailleurs, et à montrer que l'on peut avec un nombre de mots assez restreint, arriver à rendre des passages de nos règlements qui paraîtraient de prime abord comporter pour leur enseignement l'emploi d'un vocabulaire assez varié.

Ce qui a été fait pour le tirailleur au combat, ou l'instruction de la sentinelle, peut être fait beaucoup plus aisément pour toute l'Ecole du soldat où chaque mot, chaque phrase s'accompagne de l'exécution d'un mouvement qui lui donne toute sa vie et double la mémoire auditive de la mémoire visuelle.

Pour arriver à se constituer un vocabulaire, il faut:

1° Prendre tous les noms d'objets d'un usage courant dans l'armée (habillement, campement, outils, literie, armement, vivres, etc.).

Apprendre ces mots aux tirailleurs.

On montrera les objets aux hommes; on en dira le nom distinctement et l'on fera répéter par chaque tirailleur en exigeant toute la correction possible dans la prononciation.

On évitera de faire faire des théories de français par des gradés indigènes, car ces derniers en apprenant les mots leur ont déjà fait subir une déformation qu'il serait déplorable de laisser s'accroître par une succession de transmissions défectueuses.

De déformation en déformation, on arrive rapidement à des termes absolument incompréhensibles.

2° Quand le tirailleur connaît le nom des principaux objets dont il a l'habitude de se servir ou qu'il voit toujours autour de lui, faire de petites phrases qui ne comprendront au début que trois mots:

sujet, verbe, complément.

De cette façon, on enflera petit à petit le vocabulaire déjà ébauché et on l'enrichira des verbes les plus usuels:

HOE BOUW JE EEN WOORDENSCHAT OP

Dit bescheiden werkje heeft niet de pretentie een complete handleiding te zijn die volstaat om ons onmiddellijk verstaanbaar te maken voor onze zwarte soldaten.

Het is alleen bedoeld om enkele richtlijnen te geven voor zinsvorming in de taal van onze schutters, en om te laten zien dat het met een vrij beperkt aantal woorden mogelijk is om passages in onze voorschriften weer te geven die op het eerste gezicht het gebruik van een vrij gevarieerde woordenschat voor hun onderricht nodig lijken te maken.

Wat gedaan is voor de schutter in de strijd, of de instructie van de schildwacht, kan veel gemakkelijker gedaan worden voor de hele soldatenklas waar elk woord, elke zin vergezeld gaat met de uitvoering van een beweging die het zijn geheel geeft en het auditieve geheugen van het visuele geheugen verdubbelt.

Om een woordenschat op te bouwen, moet je:

1° Alle namen noemen van voorwerpen die veel gebruikt worden in het leger (kleding, kamp, gereedschap, beddengoed, wapens, voedsel, enz.)

Leer deze woorden aan de schutters.

De voorwerpen worden aan de mannen getoond; de namen worden duidelijk uitgesproken en elke schutter wordt gevraagd om ze met alle mogelijke correctheid van uitspraak te herhalen.

Deze Franse theorieën moeten niet worden gegeven aan inheemse officieren, want door het leren van de woorden zijn ze al vervormd en het zou betreuenswaardig zijn om toe te staan dat deze vervorming wordt geaccentueerd door een opeenvolging van foutieve overdracht.

Vervorming na vervorming leidt al snel tot volledig onbegrijpelijke termen.

2° Als de schutter de namen kent van de belangrijkste voorwerpen die hij gewend is te gebruiken of die hij altijd om zich heen ziet, schrijf dan korte zinnen die in eerste instantie uit slechts drie woorden bestaan:

onderwerp, werkwoord, attribuut (bijvoeglijke bepaling).

Zo kun je de woordenschat waarmee je al begonnen bent geleidelijk opbouwen en verrijken met de meest voorkomende werkwoorden:

Exemple: Moi *manger* riz.
 Toi *prendre* fusil.
 Bédary *jeter* caillou.
 Demba *boire* café.
 Samba *porter* barda.

Faire toujours l'acte que l'on indique; user d'une mimique aussi expressive que possible; le geste doit toujours accompagner la parole.

3° Pendant l'instruction de l'Ecole du soldat, dire sous une forme simple tout ce que l'on fait et exiger que l'homme le répète.

Cette méthode a l'avantage de tenir l'esprit de l'homme en éveil; d'attirer son attention sur certains détails du mécanisme des mouvements qui lui échapperaient peut-être autrement; de créer entre l'instructeur et ses élèves une langue commune dont chaque terme définit un mouvement très précis, maintes et maintes fois répété dans le courant de la semaine; de permettre aux sujets bien doués et susceptibles de faire rapidement des gradés capables d'arriver en peu de temps à savoir leur règlement de manœuvre.

Prenons, par exemple, le mouvement de 'Présentez arme!'

Lever fusil debout (debout = verticalement. Couché = horizontalement).
Avec main droite;

En même temps que l'on parle, élever l'arme verticalement avec la main droite; de la main gauche montrer successivement le *fusil* et la main *droite*, quand on prononce ces mots.

En disant *fusil debout*, placer l'arme bien verticale en disant: 'Ça y a debout!' Incliner ensuite l'arme en disant: 'Ça y a pas debout; ça y a pas bon'.

Prendre fusil avec main gauche moitié boîte culasse: la hausse.

Commencer par bien montrer la main gauche en disant: 'Ça main gauche', puis montrer la hausse: 'Ça la hausse', puis montrer la boîte de culasse: 'Ça boîte culasse', puis répéter toute la phrase en exécutant le mouvement.

Voorbeeld: Ik *eten* rijst.
Jij *nemen* pistool.
Bédary *gooien* steen.
Demba *drinken* koffie.
Samba *dragen* een tas.

Voer altijd de aangegeven handeling uit; gebruik een zo expressief mogelijke mimiek; het gebaar moet altijd bij het woord horen.

3° Zeg tijdens de training op de soldatenschool alles wat je doet in eenvoudige vorm en vraag de man om het te herhalen.

Deze methode heeft het voordeel dat ze de menselijke geest alert houdt; dat ze de aandacht vestigt op bepaalde details van het mechanisme van de bewegingen die hem anders misschien ontgaan; dat ze een gemeenschappelijke taal creëert tussen de instructeur en zijn leerlingen, waarbij elke term een zeer precieze beweging definieert die in de loop van de week steeds weer herhaald wordt; dat het goed leerbare individuen, die waarschijnlijk snel hun graad zullen behalen, in staat stelt om hun manoeuvre-regels in korte tijd te leren.

Laten we bijvoorbeeld de beweging ‘Presenteer geweer!’

Til het geweer op tot staande positie (staand = verticaal, liggend = horizontaal).

Breng het wapen verticaal omhoog met de rechterhand terwijl je spreekt; laat met de linkerhand achtereenvolgens het *geweer* en de *rechterhand* zien wanneer je deze woorden uitspreekt.

Terwijl je ‘*presenteer geweer*’ zegt, plaats je het geweer rechtop en zeg je: ‘Zo ja! Kantel dan het geweer terwijl je zegt: ‘Dat niet is presenteer: dat niet is goed’.

Pak het geweer met je linkerhand, op de helft van de kolf: de verhoging.

Begin met naar de linkerhand te wijzen en te zeggen: ‘Die linkerhand’, wijs dan naar de verhoging (kolf): ‘Dat kolf’, wijs dan naar de ontvanger: ‘Dat kolf’, herhaal dan de hele zin en maak de beweging ‘Dat kolf’.

Pouce allongé, évidemment gauche du fût.

Montrer le pouce: 'Ça pouce'. Montrer de même l'évidement de gauche du fût et répéter ensuite toute la phrase en exécutant le mouvement.

Têtes autres doigts, quatre placés évidemment droit du fût;

Procéder comme plus haut.

Lever encore fusil avec main gauche;

do

Arrêter main gauche quand lui y a arrivé haut même chose l'épaule.

Se toucher l'épaule en disant: 'Quand main gauche y a arrivé là, y a arrêter' puis répéter la phrase ci-contre en exécutant le mouvement.

Quand y a faire ça placer main droite sur plat de la crosse.

Frapper de la main droite ouverte le plat de la crosse.

Le bec milieu deux premiers doigts; les autres doigts deux placés en bas la crosse.

Refermer les doigts lentement en parlant et faire bien constater par l'homme l'exécution de ce que l'on dit.

4° Ecouter parler les anciens tirailleurs et noter soigneusement les expressions qu'ils emploient le plus volontiers.

(On trouvera une partie de ces expressions dans les théories de la deuxième partie de ce travail: la troisième colonne de chaque page en contient l'explication).

5° Pendant les marches, les pauses, les divers exercices, s'adresser toujours aux tirailleurs en français en prenant bien soin de se conformer pour le choix des mots et la construction des phrases aux principes posés au début de la deuxième partie de ce travail.

Verlengde duim, duidelijke linker uitsparing van de loop.

Duim tonen: 'Die duim'. Laat op dezelfde manier de linker uitsparing in de loop zien en herhaal vervolgens de hele zin terwijl je de beweging uitvoert (handgreep).

Leid andere vingers, vier aangebrachte uitsparingen rechts van de loop (greep);

Ga verder als hierboven.

Til weer geweer met de linkerhand;

doen

Stop linkerhand als geweer op dezelfde hoogte van de schouder is.

Raak de schouder aan en zeg: 'Wanneer de linkerhand daar is aangekomen, stop', herhaal dan de zin met omgekeerde beweging.

Wanneer je dit hebt gedaan, plaats dan de rechterhand op de platte kant van de kolf.

Sla met de open rechterhand op de platte kant van de kolf.

Het uiteinde (baan?) tussen wijs- en middelvinger; de ringvinger en pink, onderaan de kolf.

Sluit de vingers langzaam terwijl je spreekt, en laat de man/schutter zien dat je doet wat je zegt.

4° Luister naar de oude schutters die praten en noteer zorgvuldig de uitdrukkingen die ze het vaakst gebruiken.

(Sommige van deze uitdrukkingen zijn te vinden in de theorieën in het tweede deel van dit werk: de derde kolom van elke pagina bevat een uitleg).

5° Spreek de schutters tijdens marsen, pauzes en diverse oefeningen altijd aan in het Frans en zorg ervoor dat u de principes volgt die aan het begin van het tweede deel van dit werk zijn beschreven in de woordkeus en zinsbouw.

Si le gradé européen veut bien s'imposer cette discipline au début de l'instruction, il en sera récompensé par les résultats obtenus en peu de temps et la possibilité de n'avoir recours que rarement à l'intermédiaire d'un interprète pour parler à ses hommes.

Imp.-Lib. Militaire Universelle L. Fournier, 264, Boul. St-Germain,
Paris

Als de Europese officier bereid is zichzelf deze discipline op te leggen aan het begin van de training, zal hij beloond worden door de resultaten die in korte tijd behaald worden en de mogelijkheid om zelden een tolk te hoeven gebruiken om met zijn mannen te spreken.

PROJECT GUTENBERG

End of the Project Gutenberg EBook of Le français tel que le parlent nos tirailleurs sénégalais, by Anonymous

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK LE FRANCAIS--TIRAILLEURS SENEGALAIS ***

***** This file should be named 61961-h.htm or 61961-h.zip *****
This and all associated files of various formats will be found in:
<http://www.gutenberg.org/6/1/9/6/61961/>

Produced by Laurent Vogel and the Online Distributed Proofreading Team at <https://www.pgdp.net> (This file was produced from images generously made available by the Bibliothèque nationale de France (BnF/Gallica) at <http://gallica.bnf.fr>)

VERANTWOORDING

Ik kwam dit boekwerk onderweg tegen tijdens mijn werk aan de roman *De bedrieglijke eenvoud van een geruisloos man*. (2024) In het boek komt de zwarte hoofdpersoon – Jans Pol – in contact met intellectuelen uit Kameroen en omstreken.

Volgens de anonieme samensteller van de onderhavige lesmethode zijn zwarten niet knap genoeg (te dom) om Frans te leren. De infanteristen – die meevochten aan de zijde van de Fransen – kregen orders in een uitgekledede versie van het Parijze Frans. Ik kon mijn fascinatie voor taal en voor zwarte bewoners in Afrika en elders, opnieuw vorm geven.

Deze vertaling heb ik gemaakt met hulp van DeepL.com.

Een aantal vereenvoudigingen van het Frans vervallen in vertaling. De aanduiding *le* en *la*, en *mon* en *ma*, komen niet terug.

In de tweede kolom van de instructies gebruikt de samensteller het ‘vereenvoudigde’ Frans. De vertaalmachine weet er wel raad mee. De barokke kanten verdwijnen deels door AI.

Kortom: dit is geen perfecte literaire vertaling.

TIRAILLEURS WIKI

De Senegalese Tirailleurs waren een koloniaal infanteriekorps in het Franse leger. Ze werden aanvankelijk gerekruteerd in Senegal en vervolgens in heel West-, Centraal- en Oost-Afrika. Tirailleur, ‘schermutselaar’, ‘schutter’ of ‘scherpschutter’, was de naam die door het Franse leger werd gegeven aan inheemse infanterie uit het Franse Rijk in de 19e en 20e eeuw.

Deze infanterie-eenheden heette *sénégalais* omdat in Senegal het eerste zwarte Afrikaanse Tirailleur-regiment werd gevormd in 1857. Ze dienden Frankrijk in een aantal (koloniale) oorlogen – Eerste Wereldoorlog (met ongeveer 200.000 manschappen, waarvan meer dan 135.000 in Europa vochten en 30.000 sneuvelden en Tweede Wereldoorlog, met 179.000 manschappen, waarvan 40.000 in West-Europa.

De Senegalese Tirailleurs werden in 1857 in het leven geroepen door Louis Faidherbe, gouverneur-generaal van Frans West-Afrika, omdat hij niet over voldoende Franse troepen beschikte om het gebied te controleren en aan andere eisen van de eerste fase van de kolonisatie te voldoen. In de beginjaren bestond het korps wellicht uit voormalige tot slaafgemaakten en uit krijgsgevangenen. Latere rekrutering vond plaats door vrijwillige indienstneming of soms door een willekeurige vorm van dienstplicht.

Na de bevrijding van Frankrijk beëindigden de Tirailleurs hun dienst in Europa. Ze werden vervangen door nieuw geworven Franse vrijwilligers. Dit proces werd bekend als *blanchiment*. Het ingewikkelde proces van ontslag en repatriëring van de Tirailleurs, gekoppeld aan de weigering van Frankrijk om achterstallige lonen te betalen aan vrijgelaten krijgsgevangenen, leidde tot verschillende geweldsincidenten. Het meest opvallende was het bloedbad van Thiaroye in 1944, waarbij de Fransen tussen de 35 en 300 (bronnen lopen uiteen) Tirailleurs vermoordden. Hoewel de Tirailleurs Sénégalais was beloofd dat ze als erkenning voor hun dienst gelijkwaardige burgers van Frankrijk zouden worden, werd deze belofte niet nagekomen na het einde van de vijandelijkheden.

De laatste Senegalese eenheid in het Franse leger werd in 1964 ontbonden.

Wikipedia.